

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
2009

ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

ΦΟΙΤ: ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ ΑΘΗΝΑ
ΕΠΙΒ: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

Επιβ: Τριανταφυλλίδης Γεώργιος
Φοιτ: Δημητριάδου Αθηνά

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το μετρό Θεσσαλονίκης ξεκίνησε ήδη τις διεργασίες του. Η πρώτη και μοναδική, αυτή τη στιγμή, γραμμή του ξεκινάει από τον Νέο Σιδηροδρομικό Σταθμό και καταλήγει στο Πάρκο Νέας Ελβετίας ενώ διατρέχει υπογείως την Εγνατία οδό. Η σύνθεση της διπλωματικής εργασίας αφορά στη δημιουργία του σταθμού μετρό που βρίσκεται στην διασταύρωση των οδών Αγγελάκη και Εγνατίας ή αλλιώς στην περιοχή Συντριβάνι. Η περιοχή αυτή φιλοξενεί την Θεολογική σχολή του Α.Π.Θ., την Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, το Άσυλο του Παιδιού και το ξενοδοχείο ABC, άρα πρόκειται για ένα δημοφιλή και πολυσύχναστο σταθμό του μετρό. Ο σχεδιασμός του σταθμού προβλέπει πλατεία στο επίπεδο της οδού Εγνατίας όπου βρίσκονται οι εισοδοί του σταθμού, παραπλεύρως του δρόμου, οι έξοδοι κινδύνου καθώς και οι απαραίτητοι εξαερισμοί. Στην νέα πλατεία Συντριβανίου βρίσκονται εκτός από τις εισόδους του σταθμού, ασανσέρ που εξυπηρετεί τα άτομα με ειδικές ανάγκες, μια ράμπα στεγασμένη που οριοθετεί την πλατεία με το Άσυλο του Παιδιού, καθώς και μια πεζογέφυρα που ενώνει τα δυο κομμάτια της πλατείας και επισημαίνει την παρουσία της πλατείας. Στην νέα πλατεία παραμένει το εντυπωσιακό γλυπτό του Γ. Ζογγολόπουλου ενώ γκρεμίζεται η προϋπάρχουσα βορειοδυτική είσοδος της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης και αντικαθίσταται από μία νέα πύλη που επιτρέπει την οπτική φυγή κατά μήκος της Έκθεσης και που οδηγεί στον Πύργο του ΟΤΕ, ενώ ταυτόχρονα συνομιλεί και με το μνημείο της Καμάρας λίγα μέτρα παρακάτω. Έτσι λοιπόν, σταθμός και Έκθεση συνυπάρχουν σε μία ενιαία ενότητα και δημιουργούν την νέα πλατεία Συντριβανίου.

THESSALONIKI SUBWAY
SYNTRIVANI STATION

Prof: Triantafyllidis G.
St: Dimitriadou A.

ABSTRACT

The works for the Metro of Thessaloniki have already started. The first and only line, for the time being, starts at the New Railway Station and stops at the Park of Nea Elvetia, running underground Egnatia Street. The composition of this diploma concerns the creation of the metro station on the crossroads of Aggelaki and Egnatia streets known as the Syntrivani area. This is the whereabouts of the Theological school of the Aristotle University, the International fair of Thessaloniki, the Children's Asylum and the ABC hotel, making it a popular and much frequented metro station. The designing of the station includes a square on the level of Egnatia street where the entrances of the station, the emergency exits and the ventilators are. Besides the two entrances to the station the new Syntrivani Square includes an elevator for people with special needs, roofed ramp as well as a footbridge which links the two sides of the square. The impressive sculpture of G. Zoggopoulos remains on site while the existing northwest entrance to the International Fair (EXPO) is demolished and replaced by a new gate which allows the eye to have an open view leading to the Telecom Tower. This way, both the station and the International Fair co-exist in a unity creating the new Syntrivani Square.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 05_ Λίγα ιστορικά για τη Δ.Ε.Θ.
- 06_ Το αφηρημένο γλυπτό του Γ. Ζογγολόπουλου
- 07_ Τα σχέδια του μετρό
- 16_ Το μετρό και η επέκτασή του
- 22_ Περίληψη
- 23_ Abstract
- 24_ Πηγές

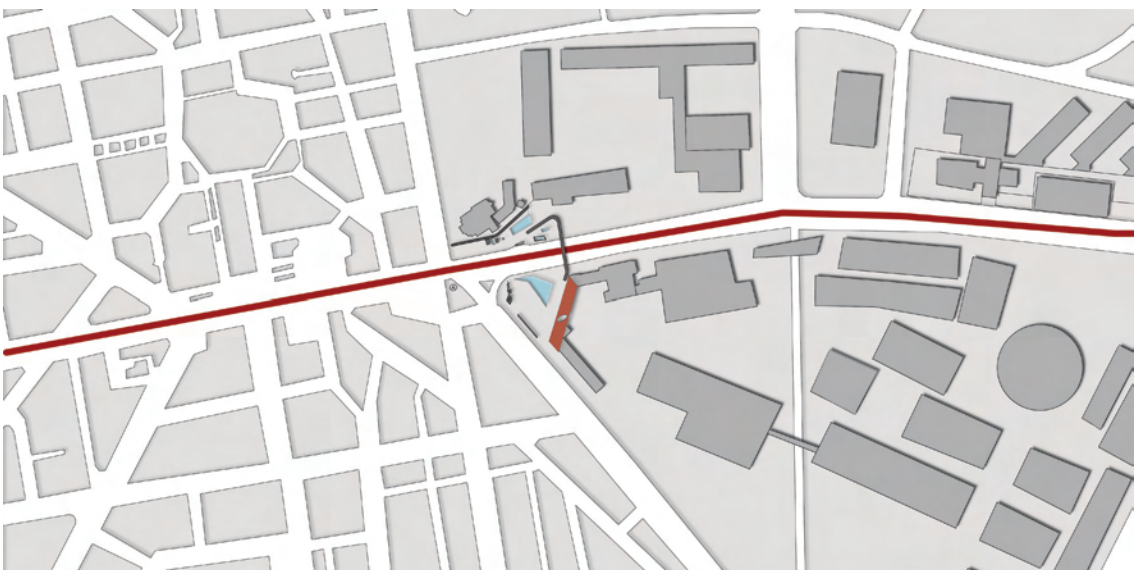
«... Σήμερα η γλυπτική τείνει με τις μεγάλες κατασκευές με αρχιτεκτονική. Γιατί δεν μπορεί να νοείται μεγάλη γλυπτική χωρίς αρχιτεκτονικά μέσα. Όταν βλέπεις ένα έργο με έναν ορισμένο ρυθμό, σε πάει κάπου, ακόμα και ηχητικά αν θέλεις... ερμηνεύεται, ενσικτωδώς μέσα σου. Όχι, ότι είναι γραμμένα σε γραφή μουσικής, όχι. Τα κίνητρα που σου δίνει το έργο μπορεί να ηχούν σαν μουσική...»
Γ.Ζογγολόπουλος

η διαδρομή του Μετρό Θεσσαλονίκης

Το μετρό Θεσσαλονίκης ξεκίνησε τις εργασίες του το 2006 υπό την αιγίδα του Αττικό μετρό. Διατρέχει 9.6 km υπογείως της Θεσσαλονίκης και περνάει από 13 σταθμούς ξεκινώντας από τον Νέο Σιδηροδρομικό Σταθμό μέχρι το πάρκο Νέας Ελβετίας. Ο σταθμός Συντριβανιού βρίσκεται κάτω από τη διασταύρωση των οδών Αγγελάκη και Εγνατίας και συμπίπτει με τη βορειοδυτική είσοδο της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης η οποία έχει αλλάξει τρεις φορές στο πέρασμα των χρόνων, έτσι λοιπόν με την ευκαιρία της δημιουργίας της στάσης του μετρό, αλλάζει και η είσοδος της Δ.Ε.Θ. δημιουργώντας μία ενιαία πλατεία στο επίπεδο 0.00.

ο σταθμός Συντριβάνι και η γραμμή στην Εγνατία οδό

ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

παιλιότερη είσοδος της Δ.Ε.Θ.

ΛΙΓΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ Δ.Ε.Θ.

Η Διεθνής έκθεση Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε το 1926 από τον Ν. Γερμανό για λόγους διπλωματικής ευελιξίας εφόσον η Θεσσαλονίκη υπήρξε μεγάλο εμπορικό λιμάνι. Οι συνέπειες των πολέμων και της πυρκαγιάς του 1917 κατέστησαν τη δημιουργία εμπορικού πυρήνα απαραίτητη. Η πρώτη Διεθνής έκθεση Θεσσαλονίκης άνοιξε τις πύλες της στις 3 Οκτωβρίου του 1926 και επιστρατεύτηκε για την οικονομική ανάπτυξη την βόρειας Ελλάδας. Στην αρχή λειτουργούσε ως εισαγωγέας προϊόντων στην Ελλάδα, ενώ αργότερα περιελάμβανε και πολιτιστικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και αποτέλεσε ετήσιο πανελλαδικό γεγονός μεγάλης σημασίας.

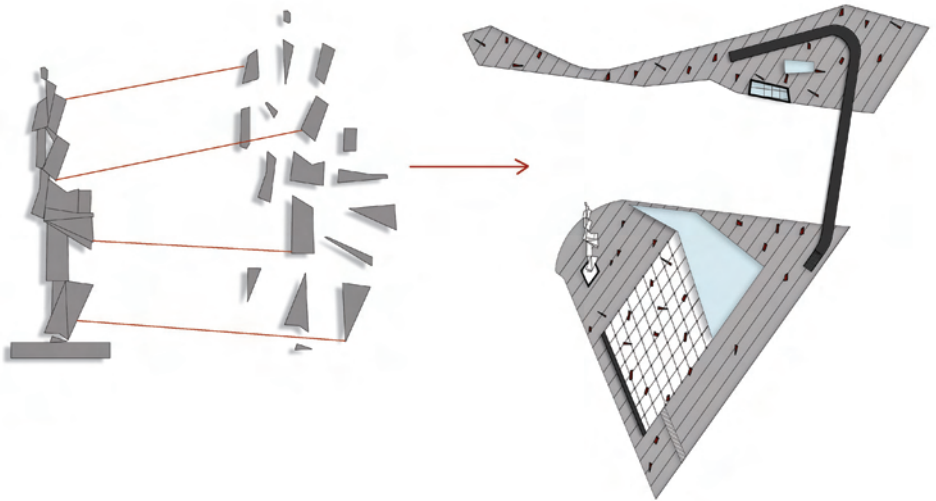

παιλιότερη είσοδος της Δ.Ε.Θ.

ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

ΤΟ ΑΦΗΡΗΜΕΝΟ ΓΛΥΠΤΟ ΤΟΥ Γ.ΖΟΓΓΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

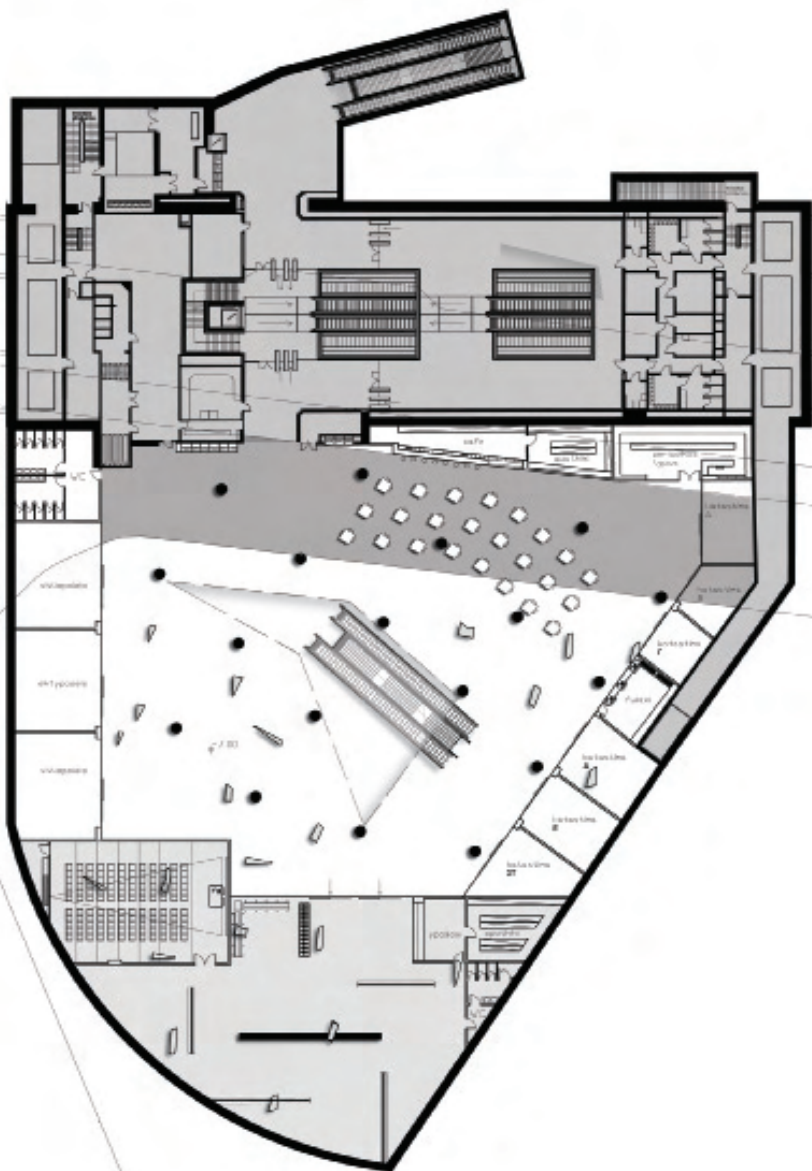
Χαρακτηριστικό της συγκεκριμένης τοποθεσίας είναι το γνωστό αφηρημένο γλυπτό του Γιώργου Ζογγολόπουλου που αποτέλεσε και το εφελτήριο της σύνθεσης αυτής της διπλωματικής. Το γλυπτό 'αποσυντίθεται' και τα κομμάτια του δημιουργούν στο έδαφος τρύπες που φωταγωγούν την πλατεία στο επίπεδο -7.00, ενώ μετατρέπονται και στα στέγαστρα των εισόδων και εξόδων του σταθμού. Οι οπές αυτές στο έδαφος 'τρυπάνε' πλαγίως την πλάκα δημιουργώντας ένα συνεχές παιχνίδι φωτός και σκιάς στην υπόγεια πλατεία, αφού με την κίνηση του ήλιου καθώς και με την κίνηση των πεζών επί της πλατείας, το φως αλλάζει συνεχώς διεύθυνση. Τα στέγαστρα των εισόδων του σταθμού είναι και αυτά γυάλινα για την καλύτερη παροχή φωτός στον σταθμό με μεταλλικά δοκάρια τόσο κατά πλάτος, όσο και κατά μήκος, παραπλεύρως των σκαλών. Η κάθοδος και στις δύο εισόδους γίνεται με ένα ζευγάρι κυλιόμενων σκαλών καθώς και ένα ζεύγος σταθερών σκαλών. Στις εξόδους κινδύνου δε, υπάρχουν απλές σκάλες, ενώ τα στέγαστρά τους είναι κι αυτά γυάλινα με μεταλλικά υποστυλώματα.

η 'αποσύνθεση' του αφηρημένου γλυπτού

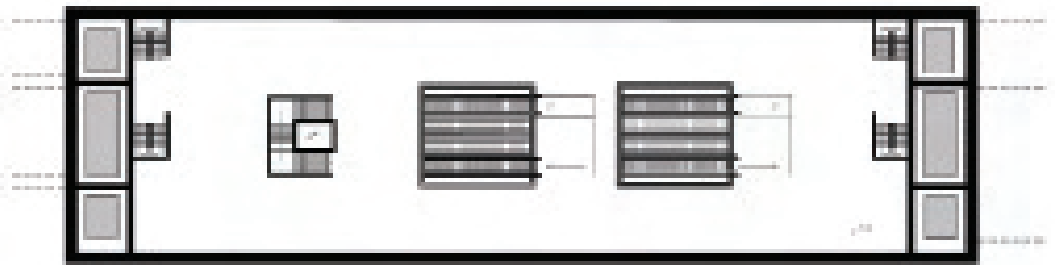
ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ

Οι σήραγγες βρίσκονται είκοσι τρία μέτρα κάτω από την Εγνατία οδό. Μια καινοτομία του μετρό Θεσσαλονίκης είναι πως οι συρμοί δεν έχουν οδηγό αλλά συνοδηγό και για μεγαλύτερη ασφάλεια έχει προβλεφθεί από το Αττικό μετρό διαχωριστικό τζάμι μεταξύ της αποβάθρας και των ραγών. Άλλοι δυο όροφοι στα επίπεδα -12.00 και -18.00 μεσολαβούν μεταξύ του επιπέδου check in και της αποβάθρας. Το επίπεδο -7.00 φιλοξενεί χώρους φύλαξης, μηχανοστασίου, αποθήκευσης και εξαερισμού όλοι σχεδιασμένοι και προβλεπόμενα από το Αττικό μετρό, όπως προβλεπόμενη είναι και η μετάβαση από το επίπεδο check in στις αποβάθρες.

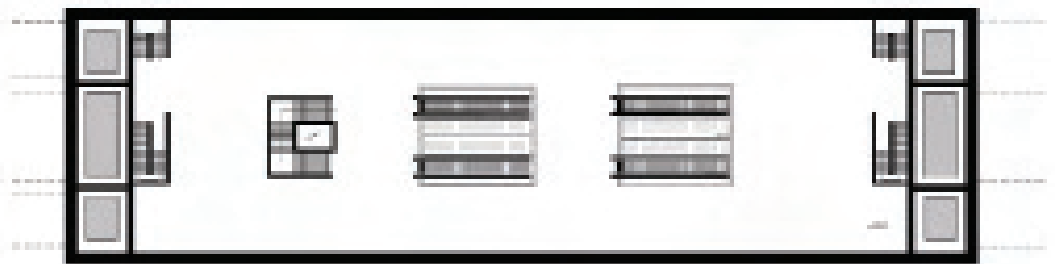

κάτοψη στάθμης -7.00

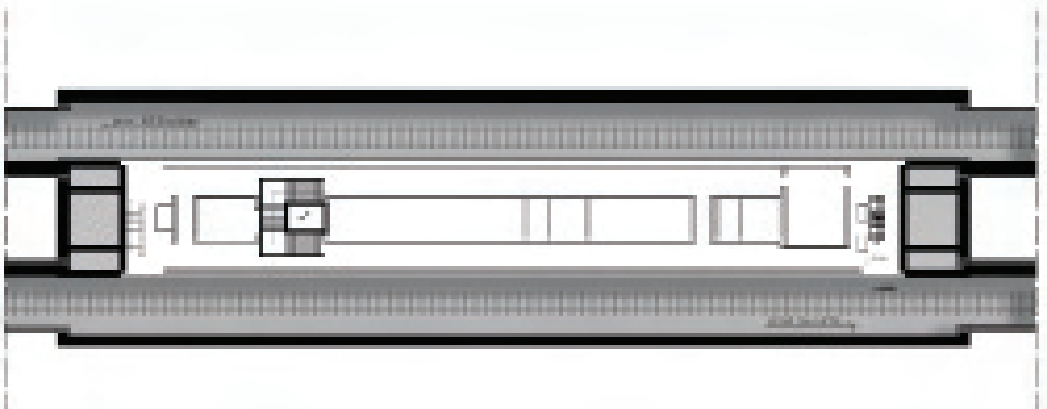
ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

κάτοψη στάθμης -12.00

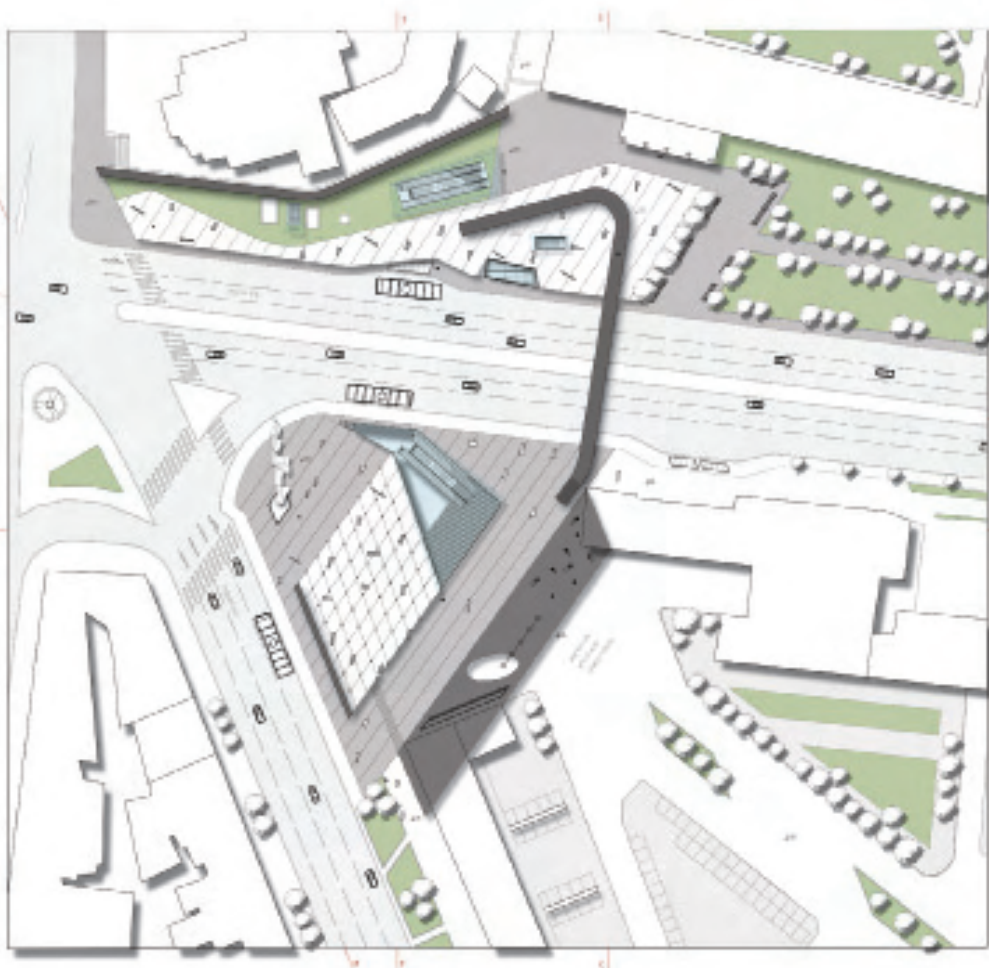
κάτοψη στάθμης -18.00

κάτοψη στάθμης -23.00
αποβάθρες

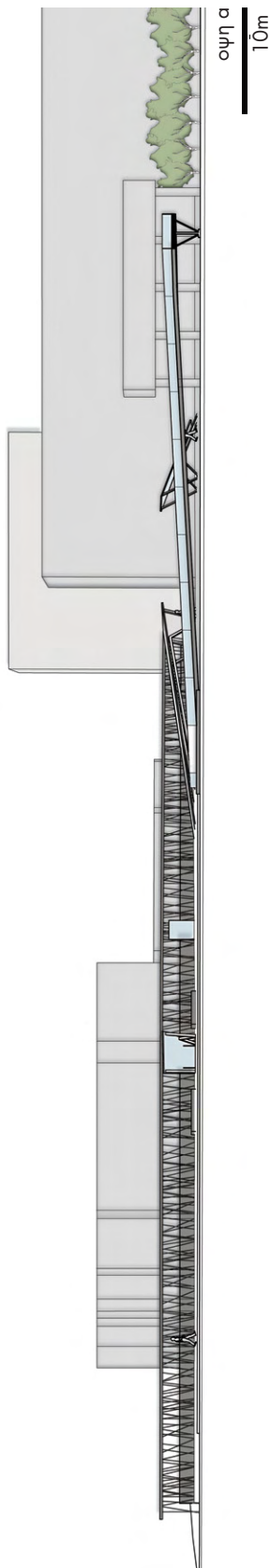
ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

Όσον αφορά στο επίπεδο 0.00 υπάρχουν δύο εισοδοί παραπλεύρως της οδού Εγνατίας που οδηγούν στο επίπεδο των εισιτηρίων, ενώ ασανσέρ για τα άτομα με ειδικές ανάγκες τοποθετείται στη βόρεια είσοδο. Δύο έξοδοι κινδύνου υπάρχουν στη βόρεια πλευρά της πλατείας, που έχουν προβλεφθεί από το Απτικό μετρώ. Στην πλατεία παραπλεύρως της οδού Εγνατίας υπάρχει λευκό μάρμαρο, και συγκεκριμένα στη νότια είσοδο υπάρχουν και σποτάκια στο έδαφος δημιουργώντας αμφίπλευρη παροχή φωτός τόσο στο επίπεδο 0.00, όσο και στην υπόγεια πλατεία με τις οπές στο έδαφος. Το γλυπτό του Γ. Ζογγολόπουλου ύψους 12μ. 'μετακινείται' ελαφρώς αλλά παραμένει η επιβλητική του παρουσία στην πλατεία, συνομιλώντας με τον Πύργο του ΟΤΕ στην νότια είσοδο της Δ.Ε.Θ.

κάτοψη στάθμης 0.00

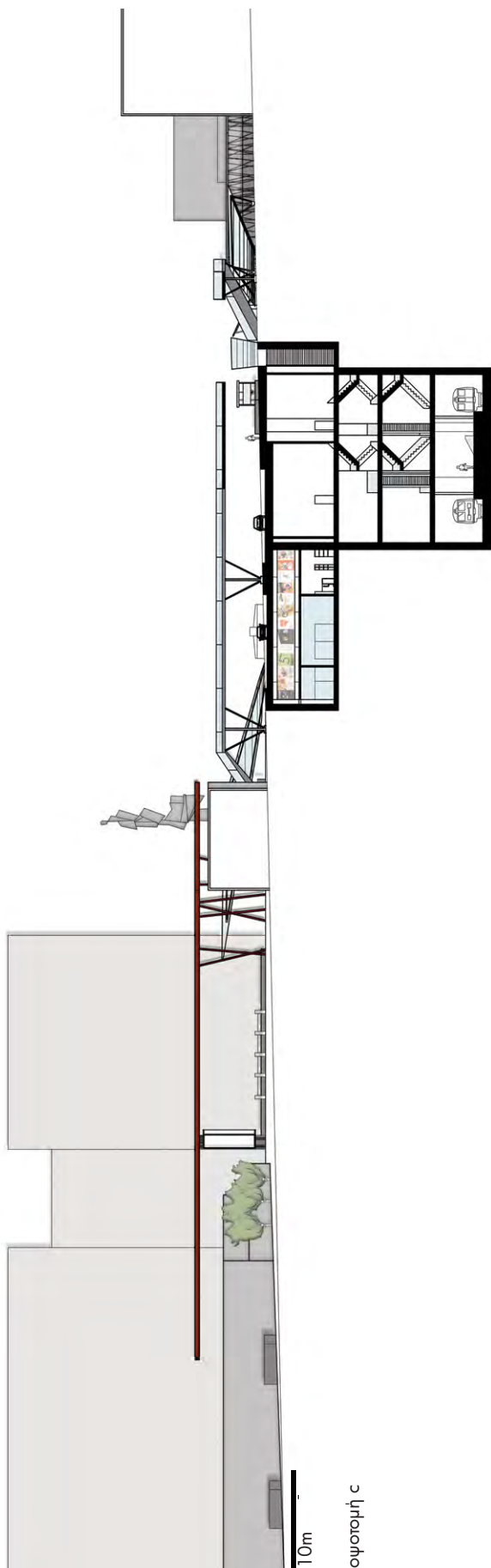
ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

Όσον αφορά στη νέα βορειοδυτική είσοδο της Έκθεσης το προϋπάρχον κτίριο, μια δημιουργία της αρχιτέκτωνος Κ. Τσιγαρίδα γκρεμίζεται ανοίγοντας την οπτική φυγή προς τη νότια είσοδο της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης. Στη θέση του τοποθετείται ένα στέγαστρο από οπλισμένο σκυρόδεμα που στηρίζεται σε μεταλλικές κολώνες δημιουργώντας ουσιαστικά μια πύλη ως είσοδο της Έκθεσης που συνομιλεί με το μνημείο της Καμάρας λίγα μόλις μέτρα μακριά. Τις κολώνες της εισόδου της ξανασυναντάμε ως το βόρειο σύνορο της πλατείας με το Άσυλο του Παιδιού. Κατά μήκος του ορίου δημιουργείται στεγασμένη ράμπα που οδηγεί στην βόρεια είσοδο του μετρό ή το ασανσέρ για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Το στέγαστρο της ράμπας στηρίζεται σε έναν τοίχο από κολώνες που ουσιαστικά αποτελούν το όριο της πλατείας με τα συνορεύοντα κτίρια και πιο συγκεκριμένα, με το Άσυλο του παιδιού. Κάθετα της οδού Εγνατίας τοποθετείται ενάετια πεζογέφυρα που εξυπηρετεί το μεγάλο αριθμό του κοινού που διασχίζει καθημερινά την Εγνατία οδό. Η πεζογέφυρα είναι κατασκευασμένη από σκυρόδεμα και στηρίζεται σε τρία μεταλλικά υποστυλώματα, ενώ σηματοδοτεί από μακριά την τοποθεσία της πλατείας και του σταθμού του μετρό. Στη βόρεια πλευρά της πλατείας υπάρχει και φωταγωγός πάνω ακριβώς από τις σκάλες του check in . Ο φωταγωγός αυτός σε συνδυασμό με τις σκάλες της βόρειας εισόδου, παρέχουν φως στον χώρο του check in, ενώ η νότια πλευρά της πλατείας φωταγωγείται από τις οπίες στο έδαφος

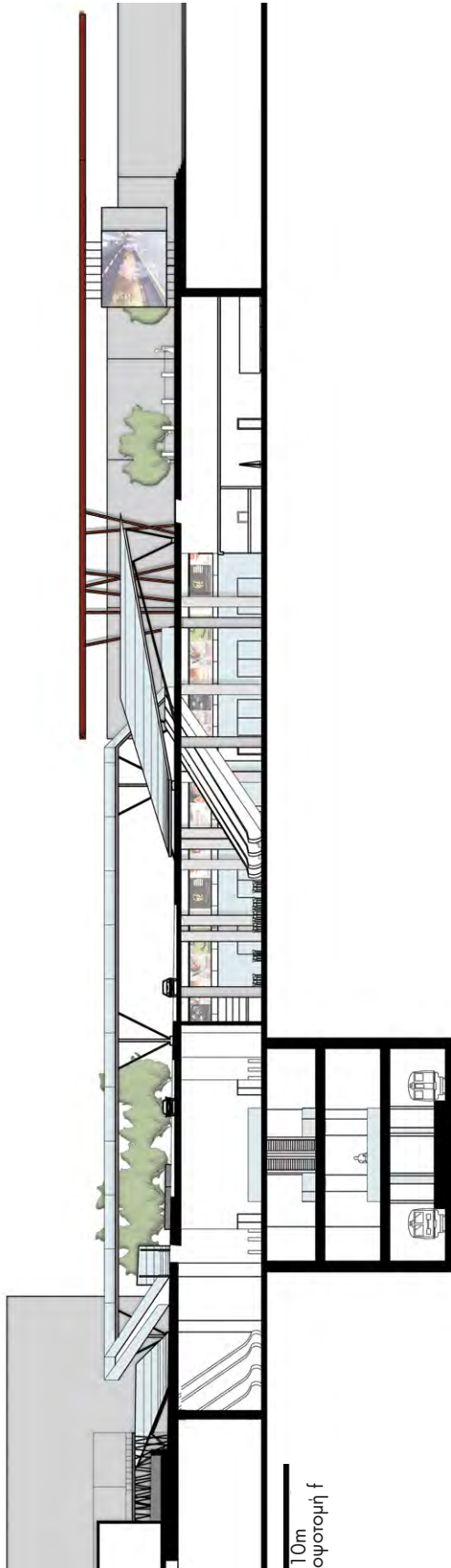
ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

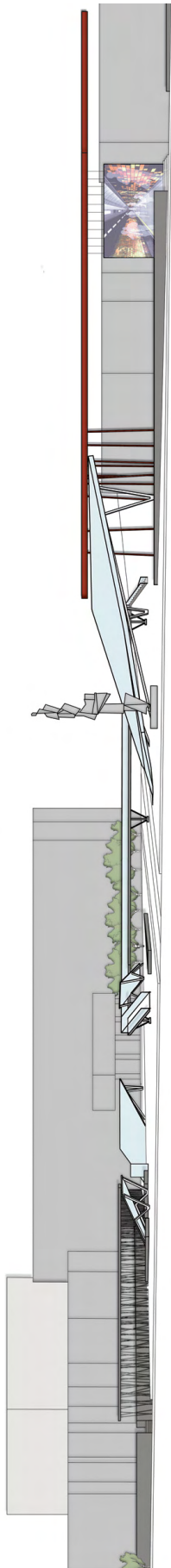
ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

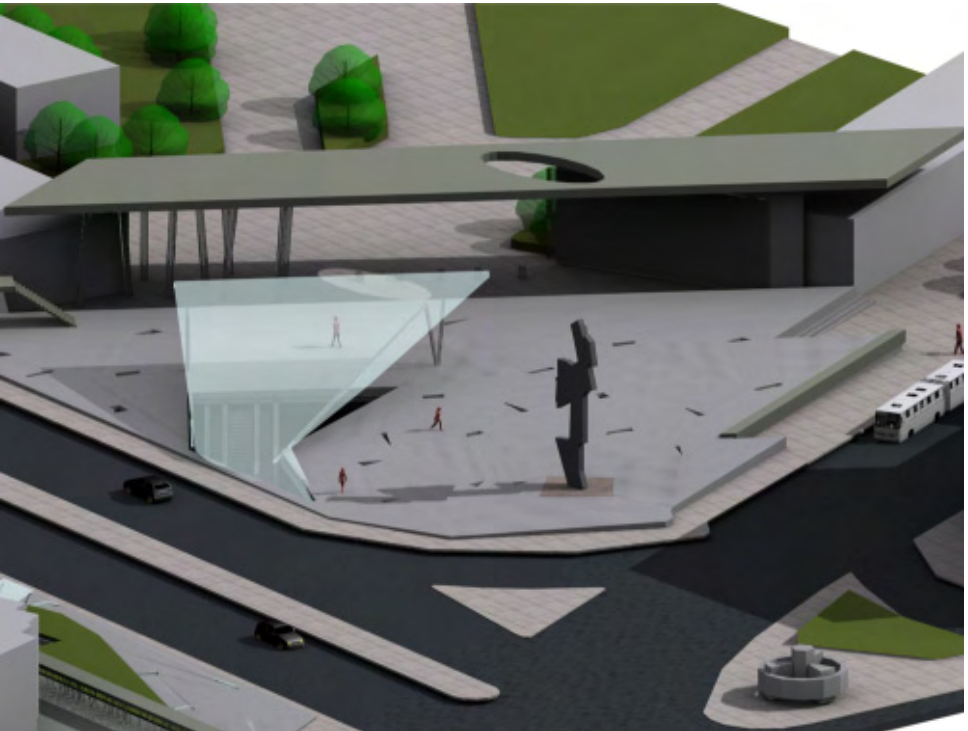
10m
σχήμ. e

ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

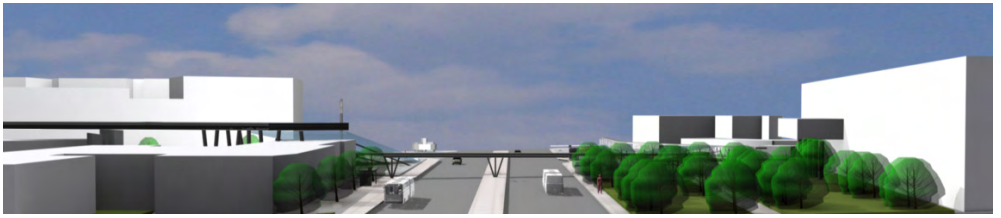

ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΚΑΙ Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ

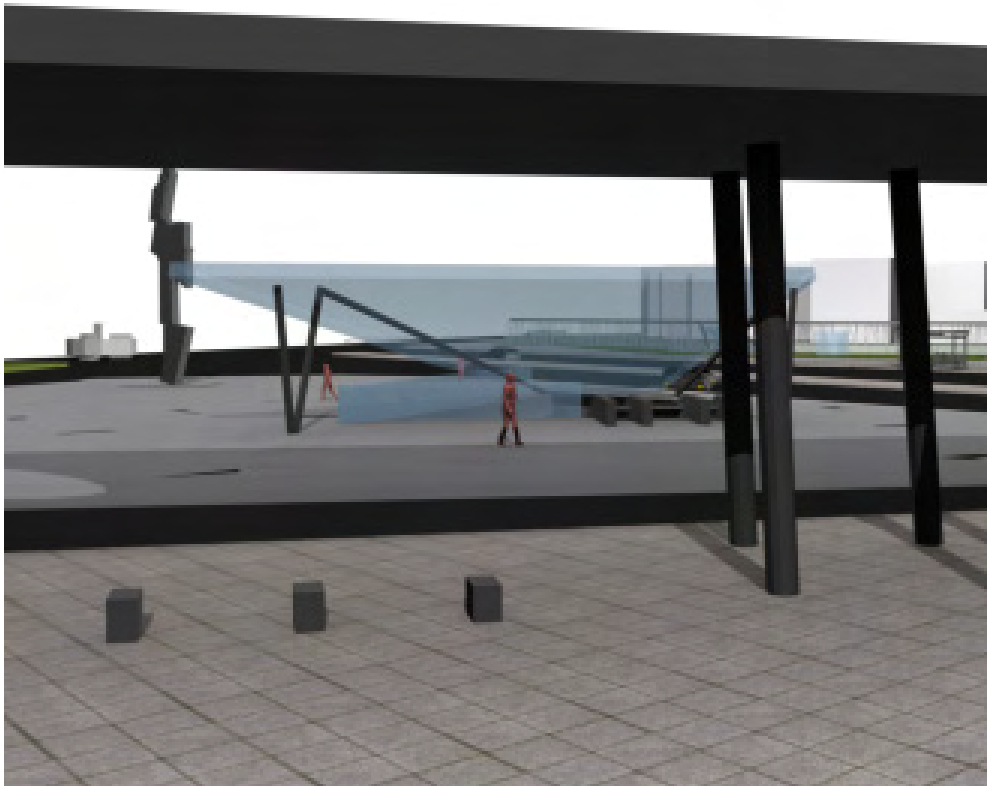
Η περιοχή φιλοξενεί και χώρους του Αριστοτελείου πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), και συγκεκριμένα την Θεολογική σχολή, άρα ο σταθμός εξυπηρετεί μεγάλο μέρος της φοιτητικής κοινότητας. Η μεγάλη προβλεπόμενη κίνηση του σταθμού απαιτήσε και τη δημιουργία υπόγειας πλατείας κατ' επέκταση του χώρου check in, που θα εξυπηρετεί τους φοιτητές κατά την μετάβαση τους με το μετρό.

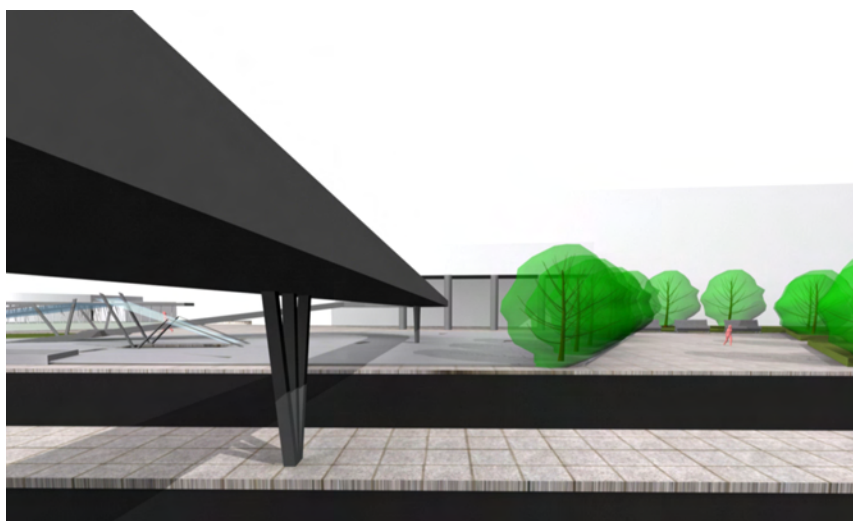
ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

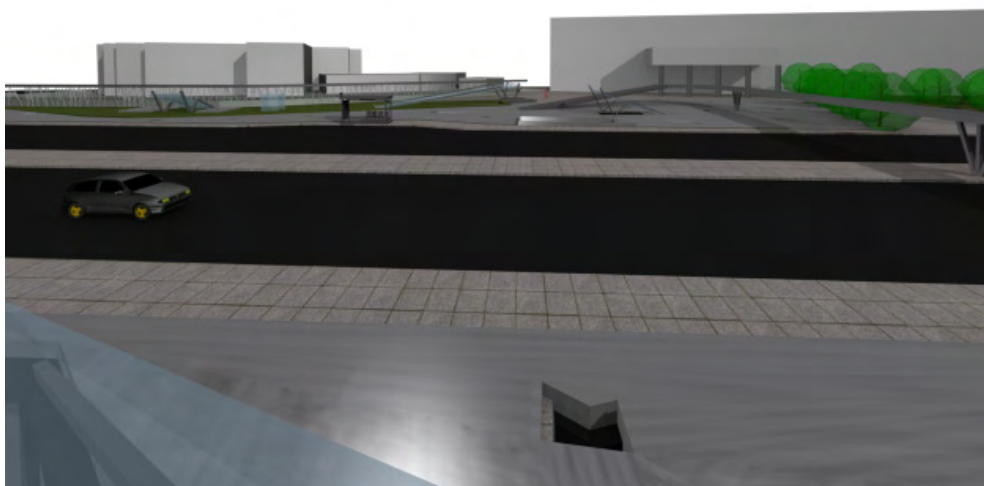
Η πλατεία φιλοξενεί καταστήματα, καφετέρια που εξυπηρετεί το κοινό, καθώς και ένα μουσείο. Το μουσείο προβλέπεται για περιοδικές εκθέσεις, ενδεχομένως σχετιζόμενες με την Δ.Ε.Θ. ή το Α.Π.Θ. Το αμφιθέατρο του μουσείου είναι 132 θέσεων και μπορεί να φιλοξενήσει προβολές ή διαλέξεις. Σκοπός αυτού του υπόγειου μουσείου μέσα στην πόλη είναι η χρήση της στάσης όχι μόνο για σκοπούς μετάβασης αλλά η δημιουργία μιας νέας γωνιάς της πόλης. Εξάλλου τα τελευταία χρόνια γίνεται προσπάθεια αναβάθμισης των μέσων μαζικής μεταφοράς σε όλον τον κόσμο, τόσο για την προστασία του περιβάλλοντος όσο και για την οικονομία. Έτσι λοιπόν πολλοί καλλιτέχνες κλήθηκαν να εκθέσουν τα έργα τους σε σταθμούς μετρό, ενώ επίσης γίνεται προσπάθεια οι σταθμοί να είναι ενωμένοι με μεγάλα δημόσια κτίρια.

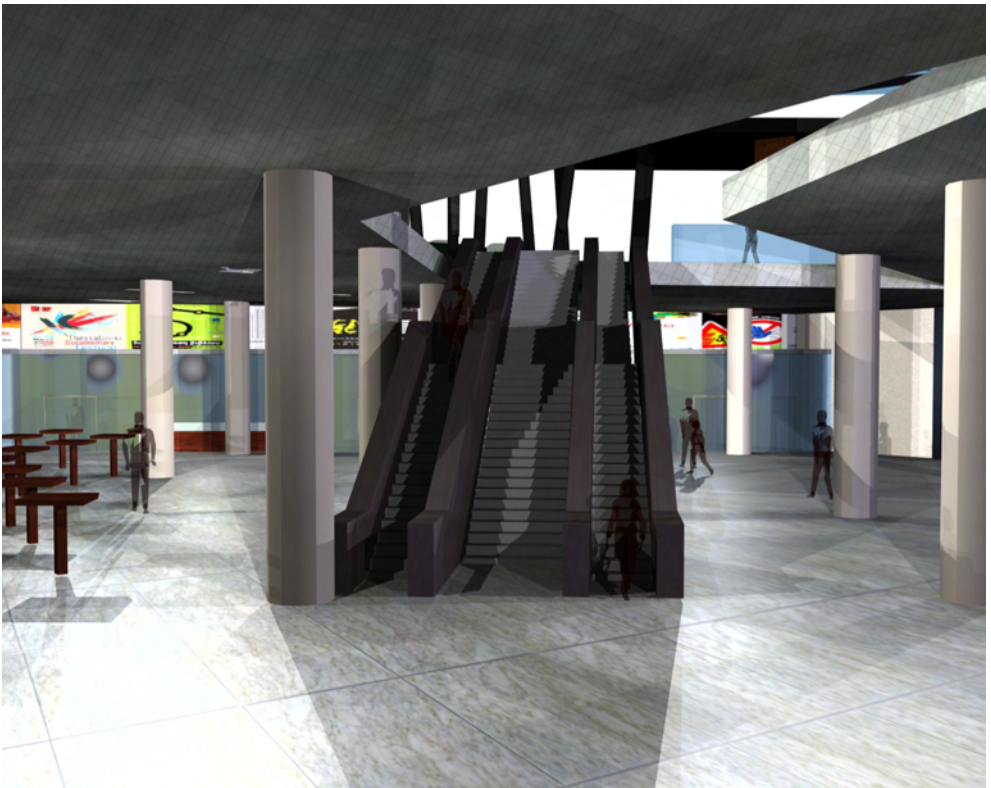
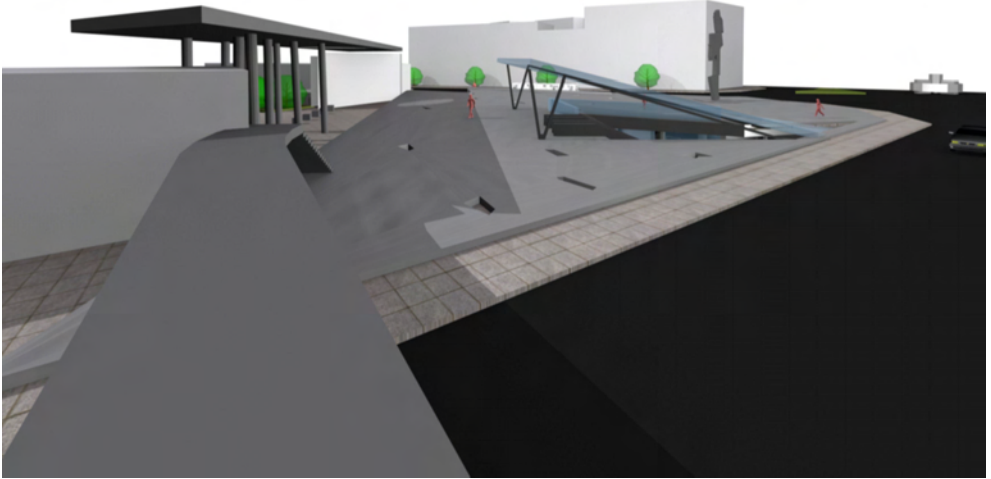
ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

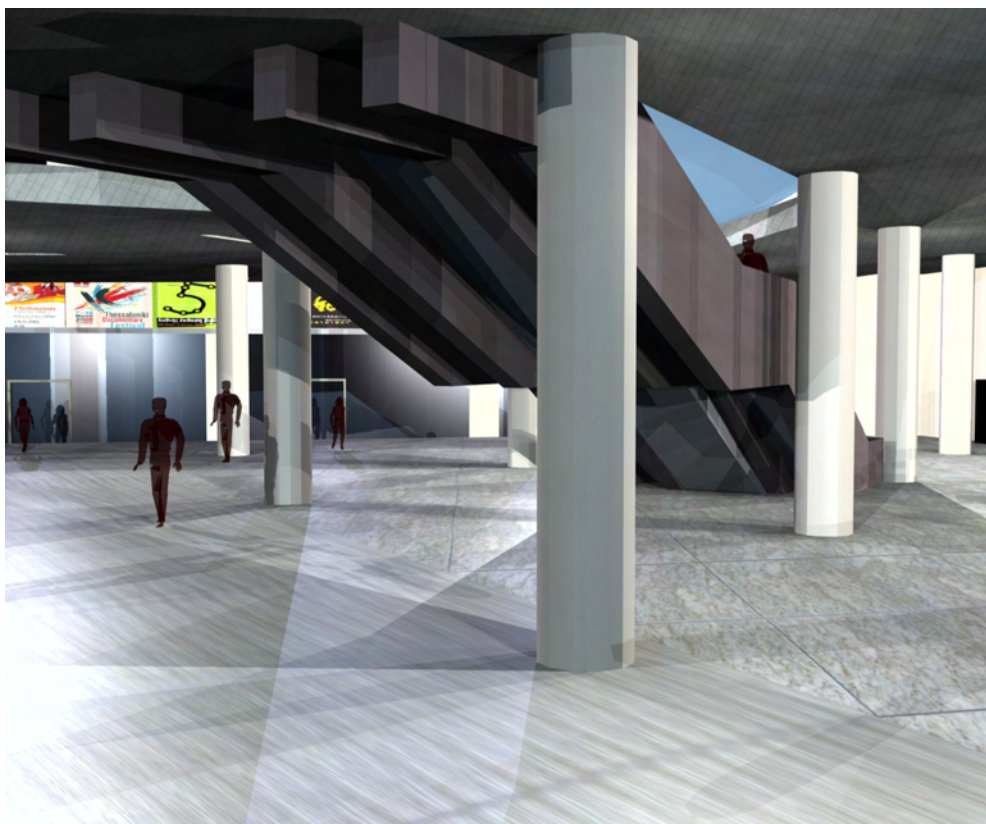
Ο σταθμός Συντριβανίου της πρώτης γραμμής του μετρό Θεσσαλονίκης προβλέπεται ως ο δεύτερος σε κίνηση σταθμός μετά το σταθμό της Αγίας Σοφίας και αυτό γιατί φιλοξενεί την Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης καθώς και το μεγάλο ξενοδοχείο ABC. Η μεγάλη κίνηση του σταθμού απαιτεί και τις μεγάλες διαστάσεις στις εισόδους και εξόδους του σταθμού, καθώς επίσης και τη δημιουργία πλατείας υπεργείως και υπογείως. Το μετρό θα επεκταθεί με δυο νέες γραμμές 5 km προς την Σταυρούπολη και άλλα 5 km προς την Καλαμαριά, ενώ στην β' φάση των διεργασιών της κατασκευής του μετρό θα προστεθούν και άλλες περιοχές της πόλης όπως το Κορδελιό και την περιοχή του Αεροδρομίου.

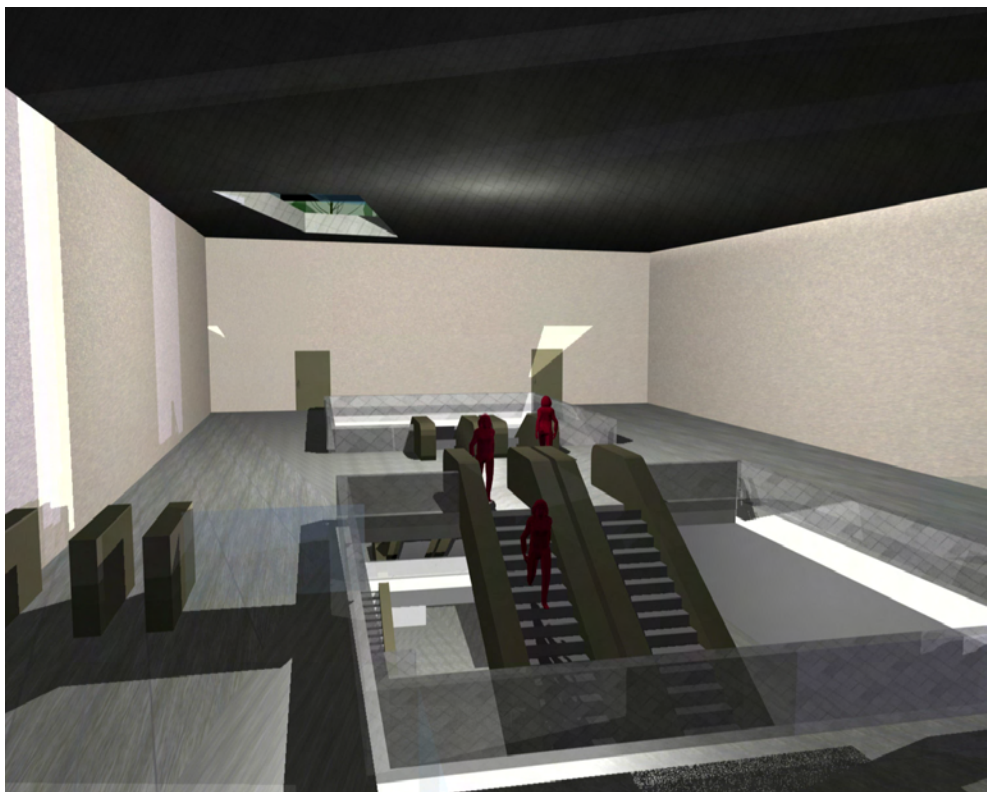
ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ
20

ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΥΝΤΡΙΒΑΝΙ

ΠΗΓΕΣ:

w w w . w i k i p e d i a . c o m
w w w . h e l e x p o . g r /
w w w . a m e t r o . g r / p a g e /